

DOKUMENT

Meno a priezvisko doc. PaedDr. Eva Dolinská, PhD.
Typ dokumentu Charakteristika predkladaného výstupu tvorivej činnosti
Názov vysokej školy Katolícka univerzita v Ružomberku
Sídlo vysokej školy Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
Názov fakulty Pedagogická fakulta
Sídlo fakulty Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok

OCA1. - Priezvisko hodnotenej osoby

Dolinská

OCA2. - Meno hodnotenej osoby

Eva

OCA3. - Tituly hodnotenej osoby

doc. PaedDr., PhD.

OCA4. - Hyperlink na záznam osoby v Registri zamestnancov vysokých škôl

<https://www.portalvs.sk/regzam/detail/847>

1. hodnotený výstup

1.

OCA5.1 - Oblasť posudzovania

Bc. Predškolská a elementárna pedagogika, Mgr. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, PhD. Predškolská a elementárna pedagogika

OCA6.1 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.1 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2023

OCA8.1 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

ČIV3ID: 1075903 | The use of works of musical art in preschool education: A Slovak perspective / Rochovská, Ivana [Autor, 70%]; Dolinská, Eva [Autor, 15%]; Švábová, Božena [Autor, 15%]. - [recenzované]. - DOI 10.22521/edupij.2023.123.4. - SCO In: Educational Process [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : international journal. - Istanbul (Turecko) : Universitpark. - ISSN 2147-0901. - ISSN (online) 2564-8020. - Roč. 12, č. 3 (2023), s. 79-102 [tlačaná forma] [online]

OCA9.1 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=CF1246C672FE53AF7092C4F09697>

Názov publikácie, na ktorú hyperlink poukazuje

The use of works of musical art in preschool education: A Slovak perspective

Zdôvodnenie VTČ

Zaradenie tohto VTČ je plne odôvodnené aktuálnymi pedagogickými a výskumnými poznatkami. Hudobné umenie v predprimárnom vzdelávaní podporuje **kognitívny, emocionálny, sociálny aj estetický rozvoj** a priamo vychádza z potrieb a prirodzeného správania detí predškolského veku.

OCA11.1 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

ČIV3ID: 1075903 | The use of works of musical art in preschool education: A Slovak perspective / Rochovská, Ivana [Autor, 70%]; Dolinská, Eva [Autor, 15%]; Švábová, Božena [Autor, 15%]. - [recenzované]. - DOI 10.22521/edupij.2023.123.4. - SCO In: Educational Process [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : international journal. - Istanbul (Turecko) : Universitpark. - ISSN 2147-0901. - ISSN (online) 2564-8020. - Roč. 12, č. 3 (2023), s. 79-102 [tlačaná forma] [online]

OCA13.1 - Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne)

chrome-extension://efaidnbmnmbnibpcajpcglclefindmkaj/https://edupij.com/files/1/articles/article_307/EDUPIJ_307

OCA14.1 - Charakteristika autorského vkladu

Výsledky realizovaného výskumu jasne naznačujú potrebu posilniť možnosti učiteľov materských škôl získavať kvalitné odborné vedomosti a zručnosti v oblasti hudobného umenia. Ukazuje sa, že systematickejšia podpora v tejto oblasti môže prispieť k zvýšeniu kvality hudobno-estetických aktivít v predprimárnom vzdelávaní. Zistenia zároveň predstavujú cenný podnet pre pokračovanie vedeckého bádania - napríklad formou podrobnejšej analýzy odpovedí učiteľov z hľadiska ich veku, dĺžky pedagogickej praxe či profesijného zázemia. Takýto výskum by umožnil presnejšie odhadnúť vývoj aktuálneho stavu využívania diel hudobného umenia v materských školách a podporil by tvorbu cielenejších odporúčaní pre pedagogickú prax.

OCA15.1 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu

tvorivej činnosti a pod.

Štúdia skúma využívanie hudobného umenia v predprimárnom vzdelávaní a analyzuje faktory, ktoré ovplyvňujú pedagogickú prax učiteliek. Autorky vychádzajú z kritickej reflexie umeleckej edukácie a z presvedčenia, že hudobné podnety významne formujú osobnostný, emocionálny a estetický rozvoj dieťaťa. Tvorivý proces výskumu spočíval v kombinácii analytického uvažovania, premysleného konštruovania výskumného nástroja a interpretácie dát získaných od 366 učiteliek materských škôl. Táto tvorivá syntéza umožnila identifikovať vzťah medzi odbornou pripravenosťou učiteliek, ich postojom k hudobnému umeniu a reálnym uplatňovaním hudobných aktivít v edukácii. Výsledky ukazujú, že aj napriek pomerne častému využívaniu hudobného umenia zostávajú kompetencie učiteliek v tejto oblasti pod priemerom, čo zdôrazňuje potrebu nových metodických riešení a tvorivej inovácie vo vzdelávacej praxi. / The study investigates the use of musical art in preschool education and examines how teachers' competencies, attitudes, and pedagogical decisions shape the integration of artistic stimuli in early learning. Positioned within contemporary discourse on arts-based education, the research evolves through a creative process that combines conceptual reflection on the role of music in child development with the construction of an author-designed questionnaire and the analysis of responses from 366 preschool teachers. This methodological synthesis allowed the authors to uncover patterns linking teachers' professional preparation, their personal relationship with musical art, and their actual classroom practices. The creative dimension of the research lies in transforming abstract pedagogical theories into empirically testable constructs, resulting in findings that highlight the need to strengthen teacher preparation and expand methodological support for arts-integrated education.

OCA16.1 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The output presents research focused on the use of musical art in preschool education from the perspective of kindergarten teachers in Slovakia. The study examines how frequently teachers incorporate musical works into educational activities, what sources they draw upon when planning music-related tasks, how they perceive children's interest in musical activities, and what opportunities they had to acquire professional knowledge in music during their preservice or in-service training. The findings show that although teachers use musical art more often than average, their opportunities to gain systematic knowledge in this area are below average. The study also confirms that better access to music-related professional education positively predicts teachers' attitudes toward musical art, and that more positive attitudes further predict its increased use in preschool settings. The results highlight the need to strengthen teacher training in musical art and suggest further research, particularly in relation to teachers' age and pedagogical experience, to better understand the development of musical art utilization in early childhood education.

OCA18.1 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Vedecká štúdia akcentuje fakt, že kvalitné umelecké vzdelávanie v predprimárnom veku významne podporuje rozvoj kognitívnych, sociálnych a emocionálnych kompetencií detí, ktoré tvoria základ budúceho ľudského kapitálu a adaptability pracovnej sily. Nedostatočné odborné znalosti učiteliek v oblasti hudobného umenia zároveň odhaľujú potrebu systematického profesijného rozvoja, čím sa otvára priestor pre rast dopytu po školeniach, metodických materiáloch a kreatívnych edukačných službách. To môže stimulovať segmenty kreatívneho priemyslu a vzdelávacích inovácií. Posilnenie kultúrnych kompetencií detí navyše prispieva k sociálnej kohézii a dlhodobej spoločenskej prosperite. / The scientific study highlights that high-quality arts education in the preschool years significantly enhances children's cognitive, social, and emotional competences, which constitute the foundation of future human capital and workforce adaptability. The insufficient professional knowledge of teachers in the field of musical arts simultaneously reveals the need for systematic professional development, thereby creating space for increased demand for training, methodological materials, and creative educational services. This, in turn, may stimulate segments of the creative industries and educational innovation. Moreover, strengthening children's cultural competences contributes to social cohesion and long-term societal prosperity.

OCA19.1 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Štúdia významne prispieva k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu tým, že odhaľuje pozitívny vplyv systematického využívania hudobného umenia na kognitívny, emocionálny a tvorivý rozvoj detí. Výskumné výsledky jasne naznačujú, že učitelia s priaznivým vzťahom k hudobnému umeniu ho integrujú do edukačných aktivít častejšie a efektívnejšie, čo vedie k bohatšej estetickej skúsenosti detí a ich celkovej osobnostnej kultivácii. Zároveň kladú dôraz na potrebu posilnenia profesijných kompetencií učiteliek, keďže znalosti v tejto oblasti sa ukázali ako nedostatočné. Štúdia tak predstavuje dôležitý impulz pre modernizáciu kurikula, rozšírenie metodologickej podpory a širšie začleňovanie umeleckých foriem do výchovno-vzdelávacej praxe. / The study makes a substantial contribution to improving the educational process by revealing the positive impact of systematically incorporating musical art on children's cognitive, emotional, and creative development. The research findings clearly indicate that teachers with a favourable relationship to musical art integrate it into educational activities more frequently and more effectively, thereby enriching children's aesthetic experience and supporting their overall personal development. At the same time, the results highlight the need to strengthen teachers' professional competences, as their knowledge in this area proved to be insufficient. The study thus serves as an important stimulus for curriculum modernisation, the expansion of methodological support, and the broader inclusion of artistic forms within educational practice.

2. hodnotený výstup

1.

OCA5.2 - Oblasť posudzovania

Bc. Predškolská a elementárna pedagogika, Mgr. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, PhD. Predškolská a elementárna pedagogika

OCA6.2 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.2 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2017

OCA8.2 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

ID: 291376 AAA Inklúzia - determinant funkčnej gramotnosti žiakov sociálne znevýhodneného prostredia / Eva Dolinská, Ladislav Horňák ; Recenzenti Ludmila Belášová, Janka Ferencová. - 1. vyd. - Drohobych : TREK-LTD, 2017. - 169 s. - ISBN 978-617-7263-32-5.

OCA9.2 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

http://www.crepc.sk/portal?fn=*review&uid=2203106&pageId=resultform&full=0

Názov publikácie, na ktorú hyperlink poukazuje

Inklúzia - determinant funkčnej gramotnosti žiakov sociálne znevýhodneného prostredia

Zdôvodnenie VTČ

Publikácia predstavuje ucelený odborný zdroj, ktorý analyzuje determinanty ovplyvňujúce školskú úspešnosť žiakov v kontexte sociálnej nerovnosti a poukazuje na kľúčový význam inkluzívne orientovaného vyučovania pre rozvoj ich funkčnej gramotnosti, zdôrazňuje potrebu vytvárania inkluzívneho prostredia, v ktorom škola cielene pracuje s rôznorodosťou žiakov. Autori systematicky vysvetľujú, že sociálne znevýhodnenie sa premieňa do nerovnakého prístupu k vzdelávacím príležitostiam, slabšieho kultúrneho kapitálu a obmedzenej podpory zo strany rodinného prostredia. Práve tieto faktory pôsobia ako bariéry pri osvojovaní funkčnej gramotnosti, chápanú nielen ako schopnosť čítať a písať, ale aj porozumieť textu, kriticky pracovať s informáciami a aplikovať poznatky v každodenných situáciách. Vedecká monografia reaguje na potrebu zvyšovať vzdelávacie šance žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, podporuje ich funkčnú gramotnosť a znižuje riziko školského neúspechu. Tým zároveň prispieva k napĺňaniu cieľov inkluzívnej školy a k rovnosti vo vzdelávaní, čo je v súlade so súčasnými národnými aj medzinárodnými trendmi.

OCA11.2 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

ID: 291376 AAA Inklúzia - determinant funkčnej gramotnosti žiakov sociálne znevýhodneného prostredia / Eva Dolinská, Ladislav Horňák ; Recenzenti Ludmila Belášová, Janka Ferencová. - 1. vyd. - Drohobych : TREK-LTD, 2017. - 169 s. - ISBN 978-617-7263-32-5.

OCA14.2 - Charakteristika autorského vkladu

Originálny autorský prínos spočíva v prezentovaných výsledkoch výskumu finančnej gramotnosti marginalizovaných rómskych komunít. Výskum zároveň poukazuje na úzke prepojenie medzi finančnou a funkčnou gramotnosťou – zdôrazňuje, že schopnosť porozumieť textu, vyhľadávať informácie a aplikovať ich v praktických životných situáciách predstavuje základné východisko pre informované a efektívne finančné rozhodovanie. Nedostatky vo funkčnej gramotnosti sa priamo premietajú do obmedzených možností správne interpretovať finančné dokumenty, plánovať a kontrolovať výdavky či orientovať sa v inštitucionálnych a administratívnych procesoch. Zistenia preto jasne ukazujú, že posilňovanie funkčnej gramotnosti je nevyhnutnou podmienkou budovania finančnej sebestačnosti, zodpovedného hospodárenia a celkovej sociálnej inklúzie jednotlivcov zo sociálne vylúčených komunít.

OCA15.2 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Primárnym cieľom monografie je priblížiť koncepciu širokospektrálnej jazykovej a komunikačnej výchovy zameranej na všestranný rozvoj osobnosti žiaka. Osobitnú pozornosť venuje zlepšovaniu dostupnosti vzdelávania pre rómskych žiakov a poukazuje na potrebu flexibilného, kultúrne citlivého pedagogického prístupu, ktorý reflektuje špecifiká prostredia, z ktorého deti pochádzajú. V tejto súvislosti analyzuje aj ekonomickú situáciu rómskej rodiny a jej vzťah k vzdelávaniu rómskych žiakov, čím zdôrazňuje, že sociálno-ekonomické podmienky významne determinujú školskú úspešnosť a motiváciu dieťaťa. Vo výskumnej časti sa monografia venuje neefektívnemu využívaniu finančných prostriedkov v prostredí marginalizovaných rómskych komunít a identifikuje mechanizmy, ktoré oslabujú potenciál finančnej podpory v oblasti vzdelávania či rozvoja gramotnosti. Na záver sú uvedené odporúčania pre pedagogickú prax, ktoré sa snažia o začlenenie problematiky finančnej gramotnosti ako súčasť funkčnej gramotnosti do vyučovacieho procesu, pričom zdôrazňujú potrebu systematickej, dlhodobej podpory a prepojenia školy, rodiny a komunity. / The primary aim of the monograph is to present the concept of broad-spectrum language and communication education oriented toward the holistic development of the learner. It pays particular attention to improving the accessibility of education for Roma pupils and highlights the need for a flexible, culturally responsive pedagogical approach that reflects the specific conditions of the environments from which these children come. In this context, the monograph also examines the economic situation of Roma families and its relationship to the educational trajectories of Roma pupils, thereby emphasising that socio-economic factors significantly shape children's school success and motivation. In its research section, the monograph addresses the inefficient use of financial resources within marginalised Roma communities and identifies mechanisms that weaken the potential impact of financial support on education and literacy development. The concluding part offers recommendations for pedagogical practice aimed at integrating financial literacy—as an integral component of functional literacy—into the teaching process, while underscoring the need for systematic, long-term support and stronger collaboration between schools, families, and the wider community.

OCA16.2 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The primary goal of the monograph is to explore the concept of broad-spectrum language and communication education aimed at supporting the comprehensive development of the student's personality. It pays special attention to improving the accessibility and quality of education for Roma students, highlighting the need for pedagogical approaches that respond to linguistic, cultural, and socio-economic differences. In this context, the monograph also analyzes the economic situation of Roma families and explains how financial instability, limited access to institutional support, and structural disadvantages influence the educational trajectories of Roma pupils. In its research section, the monograph presents significant findings concerning the inefficient use of financial resources within marginalized Roma communities. The results reveal that low levels of financial literacy, combined with barriers in functional literacy, often lead to suboptimal financial decisions and hinder families' ability to effectively utilize available social assistance. The research further demonstrates that these financial limitations have tangible consequences for the educational process—such as irregular school attendance, insufficient learning materials, and reduced parental involvement. The data also show a clear link between the family's financial decision-making capacity and the child's long-term educational outcomes, reinforcing the importance of targeted interventions. Finally, the monograph offers recommendations for pedagogical practice that underscore the need to integrate financial literacy—understood as an essential component of functional literacy—into the teaching process. These recommendations emphasize equipping students with practical skills for informed decision-making, fostering critical thinking in everyday financial situations, and strengthening the cooperation between schools, families, and community institutions to support sustainable educational progress.

OCA17.2 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

308415: Činitele ovplyvňujúce vzdelávanie rómskych žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia = Factors affecting the education of roma pupils from socially disadvantaged environments / Diheneščiková, Lucia [Autor, 100%].

In: Nové výzvy v príprave budúcich učiteľov v 21. storočí [elektronický dokument] / Dolinská, Eva [Zostavovateľ, editor] ; Dudek, Mięczyślav [Zostavovateľ, editor] ; Záhorec, Ján [Zostavovateľ, editor] ; Bench, Olga [Recenzent] ; Kolibová, Daniela [Recenzent] ; Bursová, Janka [Recenzent] ; Horňák, Ladislav [Recenzent]. – 1. vyd. – Krasnystaw (Poľsko) : Polianna, 2021. – ISBN 978-83-959293-6-6, s. 117-135 [CD-ROM]

OCA18.2 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Vedecká monografia významne ovplyvňuje aj spoločensko-hospodársku oblasť, keďže poukazuje na prepojenie vzdelanostných deficitov žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia s ich budúcimi ekonomickými možnosťami. Tým, že presne identifikuje prekážky v oblasti jazyka, komunikácie a celkovej funkčnej pripravenosti žiakov, poskytuje dôležité podklady pre tvorbu cielej vzdelávacej politiky zameranej na znižovanie nerovností. Výsledky výskumu zároveň ukazujú, že slabiny v základných zručnostiach potrebných pre porozumenie textu, orientáciu v informáciách či riešenie praktických situácií negatívne ovplyvňujú schopnosť jednotlivcov efektívne hospodáriť s financiami, pracovať s administratívnymi dokumentmi a využívať dostupné podporné mechanizmy, čo má priamy dopad na ich ekonomickú stabilitu. Monografia tak zásadne prispieva k spoločensko-hospodárskemu diskurzu tým, že zdôrazňuje význam vzdelávania ako kľúčového nástroja sociálnej mobility a ekonomickej inklúzie. Upozorňuje, že kvalitná edukácia žiakov zo znevýhodnených komunít je dlhodobou investíciou do znižovania chudoby, posilňovania pracovného trhu a rozvoja ľudského kapitálu regiónov. / The scientific monograph has a significant impact on the socio-economic sphere, as it highlights the connection between educational deficits among students from socially disadvantaged backgrounds and their future economic opportunities. By precisely identifying barriers in the areas of language, communication, and overall functional preparedness, it provides essential insights for shaping targeted educational policies aimed at reducing inequalities. The research findings further demonstrate that weaknesses in foundational skills necessary for text comprehension, information processing, and solving practical everyday situations negatively influence individuals' ability to manage finances effectively, work with administrative documents, and utilize available support mechanisms — all of which directly affect their economic stability. In this way, the monograph substantially contributes to the broader socio-economic discourse by emphasizing the role of education as a key instrument of social mobility and economic inclusion. It underscores that high-quality education for students from disadvantaged communities represents a long-term investment in poverty reduction, labor market strengthening, and the development of human capital within regions.

OCA19.2 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Vedecký výstup predstavuje koncepciu širokospektrálnej jazykovej a komunikačnej výchovy, ktorá je zameraná na komplexný rozvoj žiakovej osobnosti. Špecificky je zameraný na zlepšenie dostupnosti vzdelávania rómskych žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a v tejto súvislosti analyzuje aj ekonomickú situáciu ich rodín vo vzťahu ku vzdelávaniu. Výstup výskumnej časti rieši neefektívne využívanie financií v prostredí marginalizovaných rómskych komunít. Získané poznatky foršujú začleniť problematiku finančnej gramotnosti ako súčasť funkčnej gramotnosti do vyučovacieho procesu. / The scientific output presents the conception of a broad-spectrum language and communication education focused on the complex development of pupil's personality. It is specifically targeted on improving the availability of education for Roma pupils coming from socially disadvantaged background. The publication also analyses the economic situation of Roma families relative to education. The output of the research addresses the inefficient use of funds intended for marginalised Roma communities. The knowledge acquired through the research invokes the incorporation of financial literacy as a part of functional literacy into the teaching process.

3. hodnotený výstup

1.

OCA5.3 - Oblasť posudzovania

Bc. Predškolská a elementárna pedagogika, Mgr. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, PhD. Predškolská a elementárna pedagogika

OCA6.3 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.3 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2023

OCA8.3 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

ČIV3ID: 1071902 | Integrative Approach in Education – Determinant of the Understanding of an Artistic Text / Duda, Malgorzata [Author, 25%] ; Dolinská, Eva [Author, 25%] ; Porubčanová, Daša [Author, 25%] ; Lengyelfalussy, Tomáš [Author, 25%]. – [reviewed]. – DOI 10.15804/tner.2023.72.2.15 In: The New Educational Review [text document (print)] [electronic document] : International scientific journal founded by three universities from Czech Republic, Poland and Slovak Republic. – Toruń (Poland) : Wydawnictwo Adam Marszałek. – ISSN 1732-6729. – Year 72, no. 2 (2023), p. 201-217 [print] [online]

OCA9.3 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=F9D8D464D56E4BF9F0940A9BFC71>

Názov publikácie, na ktorú hyperlink poukazuje

Integrative Approach in Education – Determinant of the Understanding of an Artistic Text

Zdôvodnenie VTČ

Vedecská štúdia sa zameriava na účinnosť integratívneho prístupu v edukácii a jeho vplyv na porozumenie umeleckému textu u žiakov. Štúdia teoreticky aj empiricky dokazuje, že prepájanie rôznych druhov umenia – hudobného, výtvarného, dramatického a literárneho – podporuje komplexné kognitívne procesy a zvyšuje schopnosť žiakov porozumieť textu v širších súvislostiach. Štúdia zároveň upozorňuje, že integratívny prístup rozvíja analyticko-kritické myslenie, estetické vnímanie, schopnosť prepájať informácie a podporuje tvorivosť – teda kompetencie, ktoré sú kľúčové pre súčasné vzdelávanie. Integrácia umeleckých podnetov do výučby zvyšuje motiváciu žiakov, podporuje ich osobnostný rast a zlepšuje kvalitu vyučovacieho procesu ako celku. Na základe výsledkov vedeckej štúdie je preto zaradenie VTČ nielen opodstatnené, ale aj vysoko prínosné pre pedagogickú prax, keďže priamo potvrdzuje pozitívny efekt integratívneho vyučovania na úroveň porozumenia, výkonnosť a celkovú úspešnosť žiakov v práci s textom.

OCA11.3 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

ČIV3ID: 1071902 | Integrative Approach in Education – Determinant of the Understanding of an Artistic Text / Duda, Malgorzata [Author, 25%] ; Dolinská, Eva [Author, 25%] ; Porubčanová, Daša [Author, 25%] ; Lengyelfalussy, Tomáš [Author, 25%]. – [reviewed]. – DOI 10.15804/tner.2023.72.2.15 In: The New Educational Review [text document (print)] [electronic document] : International scientific journal founded by three universities from Czech Republic, Poland and Slovak Republic. – Toruń (Poland) : Wydawnictwo Adam Marszałek. – ISSN 1732-6729. – Year 72, no. 2 (2023), p. 201-217 [print] [online]

OCA13.3 - Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne)

file:///C:/Users/U%C5%BE%C3%ADvate%C4%BE/Downloads/Integrative_Approach_in_Education_-_Determinant_of.pdf

OCA14.3 - Charakteristika autorského vkladu

Autorský vklad štúdie spočíva v prepojení teoretického konceptu synkretizmu umení s empiricky overeným pedagogickým experimentom, ktorý testuje efektívnosť integratívneho prístupu vo výučbe. Výskum prináša originálne dôkazy o tom, že využívanie viacerých umeleckých médií pri interpretácii textu významne zlepšuje porozumenie žiakov. Štúdia zároveň otvára nový priestor pre inovácie v estetickú a literárnej edukácii tým, že zdôrazňuje praktickú hodnotu integrácie umení v edukačnom prostredí.

OCA15.3 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Vedecská štúdia analyzuje integratívny prístup vo vzdelávaní a jeho vplyv na porozumenie umeleckého textu žiakmi, pričom zdôrazňuje prepojenosť rôznych druhov umenia a potrebu komplexného rozvoja estetického vnímania. V kontexte súčasnej interdisciplinárnej pedagogiky štúdia reaguje na požiadavku metód podporujúcich tvorivé myslenie a hlbšie chápanie textu. Tvorivý proces výskumu spočíval v kombinácii teoretickej reflexie synkretizmu umení s empirickým experimentom, v ktorom žiaci interpretovali text prostredníctvom rôznych umeleckých médií. Tento postup ukázal, že integratívna výučba posilňuje kognitívne procesy aj estetickú skúsenosť. / The scientific study analyses the integrative approach in education and its impact on pupils' comprehension of artistic texts, emphasising the interconnectedness of various art forms and the need for a complex development of aesthetic perception. Within the context of contemporary interdisciplinary pedagogy, the study responds to the demand for methods that foster creative thinking and deeper textual understanding. The creative process of the research involved combining theoretical reflection on the syncretism of the arts with an empirical experiment in which pupils interpreted a text through multiple artistic media. This methodological synthesis demonstrated that integrative instruction enhances both cognitive processes and aesthetic experience.

OCA16.3 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

The study offers a theoretical and empirical examination of the integrative approach within education and its impact on pupils' comprehension of artistic texts. It explores the interconnectedness of various art forms—literary, musical, visual, dramatic, and movement-based—and theorises syncretism as a natural component of children's cognitive and creative development. The authors argue that integration across artistic domains enhances holistic perception, supports interdisciplinary thinking, and enriches aesthetic experience. The empirical component presents a pedagogical experiment conducted with 165 eighth-grade pupils across five primary schools in Slovakia. The experiment compared traditional instruction in literature with an integrative approach in which pupils interpreted an artistic text using complementary artistic media. Pre- and post-test results demonstrated a substantial improvement in text comprehension within the experimental group, a finding further supported by statistical analyses including the Mann-Whitney U test and Chi-square tests. The study shows that integrative teaching fosters analytical-critical thinking, creativity, and deeper engagement with artistic texts. It concludes that the integrative approach not only strengthens cognitive and aesthetic competences but also aligns with contemporary educational demands for interdisciplinarity and holistic curriculum design. The authors emphasize the need for broader implementation of integrative methods in pedagogical practice and teacher education.

OCA17.3 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

1. SCOPUS: 2-s2.0-85187888235) 1155670: Towards the study of professional corporate education in terms of its thematic focus and outcomes / Matulčíková, Marta [Author, 45%] ; Breveníková, Daniela [Author, 5%] ; Geršicová, Zuzana [Author, 25%] ; Hanuliaková, Jana [Author, 25%]. - [reviewed]. - DOI 10.28991/ESJ-2024-SIED1-04. - SCO In: Emerging Science Journal [electronic document] . - Calabria (Italy) : Ital Publication. - ISSN (online) 2610-9182. - suppl. Year 8 (2024), p. 58-72 [online]
2. (SCOPUS:2-s2.0-85209805200) 1244980: Strategies for pedagogical interventions to develop emotional intelligence (EI) of employees in a hybrid work schedule / Matulčíková, Marta [Autor, 37%] ; Breveníková, Daniela [Autor, 3%] ; Vaľko, Michal [Autor, 20%] ; Gawrych, Roman [Autor, 20%] ; Prochazka, David Anthony [Autor, 20%]. - [recenzované]. - DOI 10.28991/ESJ-2024-08-05-023. - SCO. In: Emerging Science Journal [elektronický dokument] . - Calabria (Taliansko) : Ital Publication. - ISSN (online) 2610-9182. - Roč. 8, č. 5 (2024), s. 2073-2090 [online]
3. (KIS:EU Bratislava_EuUnCat/0312325) 1434080: Communication skills as part of continuing education for healthcare professions / Matulčíková, Marta [Autor, 97%] ; Breveníková, Daniela [Autor, 3%]. In: Studia teoretyczne w edukacji i pracy socjalnej [textový dokument (print)] : zbiór opracowań naukowych / Lajčin, Daniel [Recenzent] ; Gawrych, Roman [Recenzent] ; Pasternáková, Lenka [Recenzent] ; Noga, Henryk [Recenzent] ; Lengyelfalussy, Tomáš [Recenzent] ; Levická, Jana [Recenzent]. - 1. vyd. - Gdansk (Poľsko) : Wyższa Szkoła Społeczno-ekonomiczna W Gdańsku, 2025. - ISBN 978-83-7657-566-7, s. 85-100

OCA18.3 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Výsledky štúdie majú významný dopad na spoločensko-hospodársku prax, pretože poukazujú na to, že integratívny prístup vo vzdelávaní zvyšuje porozumenie textu a podporuje tvorivé, analytické a kritické myslenie žiakov. Tieto kompetencie predstavujú jadro moderného ľudského kapitálu, ktorý je nevyhnutný pre budúcu zamestnateľnosť, flexibilitu pracovnej sily a schopnosť adaptovať sa na meniace sa ekonomické podmienky. Zlepšenie kvality vzdelávania prostredníctvom integrácie umení tak môže v dlhodobom horizonte prispieť k efektívnejšiemu fungovaniu trhu práce a k posilneniu konkurencieschopnosti spoločnosti. Štúdiá zároveň vytvára priestor pre rozvoj metodických služieb, odborných školení a nových edukačných materiálov, čo môže stimulovať dopyt v oblasti kreatívneho priemyslu a vzdelávacích inovácií. Posilnenie estetických a kultúrnych kompetencií žiakov nakoniec podporuje sociálnu kohéziu a kultúrnu participáciu, čo má pozitívny dopad na kvalitu života celej spoločnosti. / The findings of the study have a significant impact on socio-economic practice, as they demonstrate that an integrative approach to education enhances text comprehension while fostering pupils' creative, analytical, and critical thinking skills. These competencies form the core of modern human capital and are essential for future employability, workforce flexibility, and the ability to adapt to evolving economic conditions. Improving the quality of education through the integration of the arts can therefore, in the long term, contribute to more efficient labour-market performance and strengthen societal competitiveness. The study also opens avenues for the development of methodological services, specialised training, and innovative educational materials, potentially stimulating demand within the creative industries and the educational innovation sector. Ultimately, the enhancement of pupils' aesthetic and cultural competencies supports social cohesion and cultural participation, producing a positive long-term effect on the overall quality of life within society.

OCA19.3 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Vedecká štúdia významne ovplyvňuje výchovno-vzdelávací proces tým, že preukazuje efektívnosť integratívneho prístupu pri interpretácii umeleckého textu. Experimentálne overené výsledky ukazujú, že prepájanie literárnych diel s hudobnými, výtvarnými či dramatickými prvkami vedie k lepšiemu porozumeniu textu, pričom žiaci v experimentálnej skupine dosiahli vyššie skóre v porovnávacích testoch než žiaci učitelia sa tradičnou metódou. Tento postup podporuje analyticko-kritické myslenie, tvorivosť a estetickú senzitivitu, čo priamo obohacuje kvalitu učenia. Integratívny prístup zároveň zvyšuje motiváciu žiakov a posilňuje ich schopnosť prepájať poznatky naprieč predmetmi, čím prispieva k holistickému modelu vzdelávania. Štúdia poskytuje aj dôležitý metodický impulz pre učiteľov – poukazuje na potrebu širšieho využívania interdisciplinárnych stratégií a tvorby didaktických materiálov, ktoré prepájajú rôzne oblasti umeleckej edukácie. Tým podporuje modernizáciu učebných postupov a profesionálny rozvoj pedagógov. / The study has a substantial impact on the educational process by demonstrating the effectiveness of an integrative approach in enhancing pupils' comprehension of artistic texts. Empirical findings show that combining literary instruction with musical, visual, or dramatic elements leads to significantly higher learning outcomes compared with traditional methods, as evidenced by the superior performance of pupils in the experimental group. This approach strengthens analytical and critical thinking, fosters creativity, and deepens aesthetic sensitivity, thereby enriching the overall quality of learning. Moreover, integrative teaching increases pupils' motivation and supports their ability to connect knowledge across subject areas, which aligns with contemporary holistic educational models. The study also provides valuable methodological guidance for educators, emphasizing the need to incorporate interdisciplinary strategies and to develop didactic materials that link multiple domains of artistic education. Consequently, the study contributes to the modernization of instructional practices and the professional development of teachers.

4. hodnotený výstup

1.

OCA5.4 - Oblasť posudzovania

Bc. Predškolská a elementárna pedagogika, Mgr. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, PhD. Predškolská a elementárna pedagogika

OCA6.4 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.4 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2021

OCA8.4 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

KnAAB V11 ID: 449315 | Interpretácia umeleckého diela v predprimárnom vzdelávaní [textový dokument (print)] [monografia (do 2021)] / Rochovská, Ivana [Autor, 60%]; Dolinská, Eva [Autor, 10%]; Gažiová, Mária [Autor, 4%]; Huľová, Zlatica [Autor, 3%]; Švábová, Božena [Autor, 9%]; Pondelíková, Renáta [Autor, 5%]; Gašparová, Miroslava [Autor, 3%]; Brozmanová, Monika [Autor, 3%]; Lipárová, Lenka [Autor, 3%]; Akimjak, Amantius [Recenzent]; Mazur, Piotr [Recenzent]; Karbownikczek, Jolanta [Recenzent]; Turzák, Tomáš [Recenzent]. – 1. vyd. – Ružomberok (Slovensko) : Katolícka univerzita v Ružomberku. VERBUM - vydavateľstvo KU, 2021. – 422 s. [20,40 AH] [tlačaná forma]. – ISBN 978-80-561-0889-5

OCA9.4 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=ResultFormChildKIOC3&seo=CREP%C4%8C-Zoznam-z%C3%A1znamov>

Názov publikácie, na ktorú hyperlink poukazuje

Interpretácia umeleckého diela v predprimárnom vzdelávaní

Zdôvodnenie VTČ

Vedecká monografia *Interpretácia umeleckého diela v predprimárnom vzdelávaní* má zásadný význam pre odbornú analýzu a podporu umeleckej, estetickej a kultúrnej edukácie v materskej škole. Publikácia poskytuje komplexné teoretické východiská interpretácie vizuálneho, hudobného, literárneho i dramatického umenia a ukazuje ich potenciál pre celostný rozvoj dieťaťa predškolského veku. Autori zdôrazňujú význam synkretizmu, multisenzorického prístupu a prepojenia rôznych druhov umenia ako prirodzenej súčasť predprimárneho vzdelávania, čo je v súlade s požiadavkami ŠVP 2016, najmä v oblastiach **Umenie a kultúra**, **Jazyk a komunikácia** a **Človek a spoločnosť**. Empirická časť monografie opisuje výskum pedagogickej praxe učiteliek MŠ, analyzuje ich možnosti nadobúdať vedomosti z teórie a dejín umenia a poukazuje na potrebu metodologickej podpory pri práci s umeleckým dielom. Výsledky výskumu pritom potvrdzujú opodstatnenosť interpretácie umeleckého diela ako významného prostriedku rozvoja kritického myslenia, vizuálnej gramotnosti, estetického cítenia a komunikačných schopností detí. Zaradenie monografie do VTČ je preto plne odôvodnené – poskytuje pedagogickým zamestnancom aktuálne poznatky, metodické námety a výskumné zistenia, ktoré podporujú moderné, tvorivé a holistické poňatie edukácie dieťaťa v materskej škole.

OCA11.4 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

KnAAB V11 ID: 449315 | Interpretácia umeleckého diela v predprimárnom vzdelávaní [textový dokument (print)] [monografia (do 2021)] / Rochovská, Ivana [Autor, 60%]; Dolinská, Eva [Autor, 10%]; Gažiová, Mária [Autor, 4%]; Huľová, Zlatica [Autor, 3%]; Švábová, Božena [Autor, 9%]; Pondelíková, Renáta [Autor, 5%]; Gašparová, Miroslava [Autor, 3%]; Brozmanová, Monika [Autor, 3%]; Lipárová, Lenka [Autor, 3%]; Akimjak, Amantius [Recenzent]; Mazur, Piotr [Recenzent]; Karbownikczek, Jolanta [Recenzent]; Turzák, Tomáš [Recenzent]. – 1. vyd. – Ružomberok (Slovensko) : Katolícka univerzita v Ružomberku. VERBUM - vydavateľstvo KU, 2021. – 422 s. [20,40 AH] [tlačaná forma]. – ISBN 978-80-561-0889-5

OCA13.4 - Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne)

OCA14.4 - Charakteristika autorského vkladu

Autorský vklad monografie spočíva v systematickom rozpracovaní konceptu interpretácie umenia ako kľúčovej súčasti predprimárneho vzdelávania. Publikácia prináša originálne prepojenie teoretických poznatkov o synkretizme umeleckých foriem s detailnou analýzou ich didaktického potenciálu, čím vytvára nový rámec pre chápanie umeleckej edukácie v ranom detstve. Monografia zároveň rozvíja autorský model interpretácie umeleckého diela, ktorý integruje literárne, hudobné, dramatické a vizuálne podnety do jedného uceleného edukačného procesu. Tento model je podporený empirickými zisteniami o kompetenciách učiteliek, ich umeleckých postojoch a reálnych spôsoboch mediácie umenia v materskej škole, čím dielo prináša nové poznanie o vzťahu medzi odbornou pripravenosťou pedagóga a kvalitou umeleckej stimulácie detí.

OCA15.4 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Monografia sa venuje obsahovej analýze odbornej literatúry so zameraním na interpretáciu umeleckého diela a získavaniu terénnych dát k spracovaniu teoretických východísk danej problematiky – využívania interpretácie umeleckého diela v predprimárnom vzdelávaní. Teoretické východiská danej problematiky boli spracované najmä v teoretickej časti vedeckej monografie. Ďalej sme skúmali názory učiteliek materských škôl na opodstatnenosť zaradenia témy interpretácie vizuálneho umenia do Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016), na ich skúsenosti z realizácie vizuálnej interpretácie diela vo vzdelávacom procese, ako aj ich záujem o knižné publikácie zamerané na danú tému. / The monograph focuses on a content analysis of scholarly literature related to the interpretation of artistic works, as well as on the collection of field data used to develop the theoretical foundations of the topic—specifically, the use of art interpretation in pre-primary education. The theoretical framework of the issue is elaborated in detail in the theoretical section of the scientific monograph. Furthermore, the study examines preschool teachers' views on the appropriateness of including the topic of visual art interpretation in the State Educational Program for Pre-primary Education in Kindergartens (2016), their experiences with implementing visual interpretation activities in educational practice, and their interest in book publications devoted to this subject.

OCA16.4 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

Art has become an essential component of contemporary education, with integrative and interdisciplinary artistic approaches gaining a particularly strong position in pre-primary pedagogy. This scientific monograph aims to offer a comprehensive perspective on the diverse possibilities of using art within early childhood education. It challenges the traditional notion that art belongs solely to an intuitive, private or non-transferable realm; instead, it presents art as a symbolic system with its own internal logic, distinct from but complementary to the logic of discursive language. Through a syncretic lens, the monograph analyses the complex processes involved in children's communication with art, interweaving insights from literature, music, drama and the visual arts. This holistic approach allows for a deeper understanding of how various artistic forms stimulate perception, imagination, emotional development, symbolic thinking and the construction of meaning in early childhood. The publication also presents empirical findings based on the opinions of kindergarten teachers from the Brezno district regarding the justification for including visual art interpretation in the *State Educational Program for Pre-primary Education in Kindergartens* (2016). Their experiences with implementing visual interpretation in educational practice provide valuable insights into current pedagogical needs, obstacles and opportunities. The monograph thus not only contributes to theoretical discourse but also formulates recommendations aimed at strengthening teachers' competencies, enriching educational practice and supporting the holistic development of children through meaningful engagement with art.

OCA17.4 - Zoznam najviac 5 najvýznamnejších ohlasov na výstup

(Emerging Sources Citation Index:001018391800006; Web of Science Core Collection:WOS:001018391800006; KIS:UMB B. Bystrica_UmbUnCat/0321694) 1071118: The use of creative drama methods within kindergartens from the perspective of the teaching staff / Rochovská, Ivana [Autor, 80%] ; Švábová, Božena [Autor, 20%]. – [recenzované]. – DOI 10.33225/pec/23.81.388. – ESCI ; WOS CC.

In: *Problems of education in the 21st century* [textový dokument (print)] [elektronický dokument] . – Šiauliai (Litva) : Scientia Socialis. – ISSN 1822-7864. – ISSN (online) 2538-7111. – Roč. 81, č. 3 (2023), s. 388-400 [tlačaná forma] [online]

OCA18.4 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Monografia má výrazný hospodársko-spoločenský dopad, keďže podporuje rozvoj tvorivosti, vizuálnej gramotnosti, komunikačných schopností a emocionálnej inteligencie detí už v ranom veku. Tieto schopnosti tvoria základ budúcej adaptability jednotlivca na požiadavky trhu práce, kde sa čoraz viac presadzujú kompetencie spojené s tvorivým myslením, schopnosťou riešiť problémy a efektívne komunikovať. Publikácia zároveň prispieva k profesionalizácii práce pedagogických zamestnancov – poskytuje teoretické východiská aj metodické námety, ktoré zvyšujú kvalitu vzdelávacích služieb a tým aj celkovú úroveň ľudského kapitálu v regiónoch. Vďaka podpore umeleckej edukácie posilňuje monografia tiež kultúrnu participáciu, návštevnosť kultúrnych inštitúcií a celkové povedomie o hodnote kultúry v spoločnosti. Nepriamo tak podporuje aj lokálnu ekonomiku a dlhodobý rozvoj spoločnosti založenej na tvorivosti, kultúrnom dedičstve a aktívnej občianskej participácii. Monografia preto predstavuje významný príspevok nielen pre vzdelávanie, ale aj pre širšiu spoločensko-hospodársku prax. / The monograph has a significant socio-economic impact, as it promotes the development of creativity, visual literacy, communication skills, and emotional intelligence in children from an early age. These abilities form the foundation of an individual's future adaptability to the demands of the labor market, where competencies related to creative thinking, problem-solving, and effective communication are increasingly valued. The publication also contributes to the professionalization of pedagogical staff by offering theoretical frameworks and methodological guidance that enhance the quality of educational services and, consequently, the overall level of human capital in regional contexts. By strengthening artistic education, the monograph also fosters cultural participation, increases engagement with cultural institutions, and raises awareness of the value of culture within society. Indirectly, it supports local economic development and the long-term growth of a society built on creativity, cultural heritage, and active civic participation. The monograph therefore represents a meaningful contribution not only to the field of education but also to broader socio-economic practice.

OCA19.4 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Monografia má ambíciu zvýšiť povedomie pedagogických zamestnancov materských škôl o dôležitosti a opodstatnenosti zaradenia interpretácie vizuálneho umenia už v predprimárnom vzdelávaní. Usiluje sa o posilnenie ich odborných kompetencií v oblasti umenia – najmä o hlbšie poznanie rôznych umeleckých smerov, techník a výrazových prostriedkov, ako aj o rozšírenie a prehĺbenie vedomostí z teórie a dejín umenia. Týmto spôsobom monografia podporuje aj zvyšovanie záujmu učiteľiek a učiteľov o aktívne začleňovanie umeleckých podnetov do vlastného života, či už v pozícii recipienta alebo tvorcu, a zároveň aj do každodenných činností a edukačných aktivít detí v materskej škole. Publikácia zároveň poskytuje pedagogickým zamestnancom metodické usmernenia a širokú škálu praktických námetov, ako realizovať interpretačné aktivity s deťmi. Ponúka konkrétne postupy, ktoré umožňujú rozvíjať tvorivosť, vizuálnu gramotnosť, estetické cítenie a komunikačné schopnosti detí prostredníctvom ich kontaktu s umením a umeleckým dielom v hravých, vekovo primeraných a pedagogicky zmysluplných formách. / The monograph aims to enhance kindergarten teachers' awareness of the importance and educational validity of introducing visual art interpretation already at the pre-primary level. Its ambition is to strengthen the professional competences of kindergarten teachers in the field of art—particularly by deepening their knowledge of various artistic movements, techniques, and approaches, as well as expanding their understanding of art theory and art history. By developing these competencies, the monograph seeks to encourage teachers to integrate art more actively into their own lives, both as recipients and as creators, and to incorporate artistic experiences meaningfully into children's daily activities in kindergarten. At the same time, the publication provides teachers with clear methodological guidelines and a wide range of practical suggestions for implementing interpretive activities with children. These methodological tools support teachers in designing developmentally appropriate, aesthetically enriching, and pedagogically purposeful experiences that help children engage with art in ways that foster creativity, imagination, sensory perception, emotional development, and early cultural awareness.

5. hodnotený výstup

1.

OCA5.5 - Oblasť posudzovania

Bc. Predškolská a elementárna pedagogika, Mgr. Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, PhD. Predškolská a elementárna pedagogika

OCA6.5 - Kategória výstupu tvorivej činnosti

vedecký výstup

OCA7.5 - Rok vydania výstupu tvorivej činnosti

2025

OCA8.5 - ID záznamu v CREPČ alebo CREUČ

ČIV3 ID: 1427815 | Interpretation of literary art in preschool education from the preschool educators' perspective / Rochovská, Ivana [Autor, 60%] ; Dolinská, Eva [Autor, 15%] ; Švábová, Božena [Autor, 15%] ; Brozmanová, Monika [Autor, 10%]. – [recenzované]. – DOI 10.18421/TEM143-43. – SCO ; WOS CC ; ESCI. In: TEM Journal [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : Technology, Education, Management, Informatics. – Novi Pazar (Srbsko) : Association for Information Communication Technology Education and Science. – ISSN 2217-8309. – ISSN (online) 2217-8333. – Roč. 14, č. 3 (2025), s. 2381-2389 [tlačaná forma] [online]

OCA9.5 - Hyperlink na záznam v CREPČ alebo CREUČ

<https://app.crepc.sk/?fn=detailBiblioForm&sid=288AEB55AAC803403E0E40B08CCB>

Názov publikácie, na ktorú hyperlink poukazuje

Interpretation of literary art in preschool education from the preschool educators' perspective

OCA11.5 - Charakteristika výstupu vo formáte bibliografického záznamu CREPČ alebo CREUČ, ak výstup nie je

vo verejne prístupnom registri alebo katalógu výstupov

ČIV3 ID: 1427815 | Interpretation of literary art in preschool education from the preschool educators' perspective / Rochovská, Ivana [Autor, 60%] ; Dolinská, Eva [Autor, 15%] ; Švábová, Božena [Autor, 15%] ; Brozmanová, Monika [Autor, 10%]. – [recenzované]. – DOI 10.18421/TEM143-43. – SCO ; WOS CC ; ESCI. In: TEM Journal [textový dokument (print)] [elektronický dokument] : Technology, Education, Management, Informatics. – Novi Pazar (Srbsko) : Association for Information Communication Technology Education and Science. – ISSN 2217-8309. – ISSN (online) 2217-8333. – Roč. 14, č. 3 (2025), s. 2381-2389 [tlačaná forma] [online]

OCA13.5 - Hyperlink na stránku, na ktorej je výstup sprístupnený (úplný text, iná dokumentácia a podobne)

chrome-

extension://efaidnbmnmbpcajpcgglefindmkaj/https://www.temjournal.com/content/143/TEMJournalAugust2025_2381_2389.pdf

Zdôvodnenie VTČ

Zaradenie vedeckej štúdie *Interpretation of Literary Art in Preschool Education from the Preschool Educators' Perspective* do VTČ je opodstatnené tým, že prináša aktuálne a empiricky overené poznatky o stave využívania literárneho umenia v predprimárnom vzdelávaní. Výskum realizovaný na reprezentatívnej vzorke 366 učiteliek MŠ dokazuje, že hoci je využívanie literárneho umenia v materských školách nadpriemerné, možnosti pedagogických zamestnancov získavať odborné vedomosti z oblasti literárneho umenia počas pregraduálnej prípravy a celoživotného vzdelávania sú podpriemerné. Štúdia potvrdzuje významný vzťah medzi odbornou pripravenosťou učiteliek, ich osobným vzťahom k literárnemu umeniu a mierou jeho využívania v edukačnom procese. Regresná analýza preukázala, že vyššia možnosť získavania vedomostí významne predikuje pozitívnejší postoj k literárnemu umeniu ($p < .001$) a tento postoj následne významne ovplyvňuje aj jeho reálne zaradenie do vzdelávacích aktivít ($p < .001$). Publikácia tak poskytuje dôležité odporúčania pre pedagogickú prax – identifikuje potrebu systematického zvyšovania kompetencií učiteliek v oblasti literárneho umenia a zdôrazňuje jeho význam pre rozvoj jazykových, komunikačných, emocionálnych a kognitívnych schopností detí. Preto je jej zaradenie do VTČ plne odôvodnené a prispieva k skvalitneniu predprimárnej edukácie.

OCA14.5 - Charakteristika autorského vkladu

Autorský vklad spočíva najmä v tom, že výskum preukázateľne identifikuje priamu súvislosť medzi úrovňou odborných kompetencií učiteľa, jeho vzťahom k literatúre a následným zapojením literárnych aktivít do praxe. Štúdia tak upozorňuje na konkrétne slabé miesto v príprave pedagógov – nedostatočné systematické vzdelávanie v oblasti literárneho umenia. Zároveň otvára priestor pre tvorbu nových metodických materiálov, kvalitnejšie obsahové kurikulum a cielene zamerané profesijné vzdelávanie.

OCA15.5 - Anotácia výstupu s kontextovými informáciami týkajúcimi sa opisu tvorivého procesu a obsahu tvorivej činnosti a pod.

Štúdia prezentuje výsledky výskumu zisťujúceho vzdelávacie potreby učiteľov a ich záujem o témy kurzov a vzdelávacích programov v súvislosti s aktuálnymi potrebami vyplývajúcimi zo zmien v slovenskom školstve v dôsledku postupného presadzovania inklúzie. Hlavnou výskumnou metódou bol dotazník zameraný na zisťovanie potrieb učiteľov primárneho vzdelávania na profesijný rozvoj a vzdelávanie, identifikácia potrieb učiteľov primárneho vzdelávania pre úspešnú implementáciu inklúzie vo vzdelávaní žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Táto štúdia prezentuje, či existujú štatisticky významné rozdiely v sebareflexívnom vnímaní potreby zlepšovania sa v témach súvisiacich s realizáciou inkluzívneho vzdelávania a charakteristikách respondentov (vek, dĺžka pedagogickej praxe, ochota osobnostne rásť a vzdelávať sa). / The study presents the results of the research examining the educational needs of the teachers and their interest about the themes of courses and educational programmes in connection with actual needs arising from changes in the Slovak education system due to the gradual promotion of inclusion. The main research method was the questionnaire aimed at detection of primary level teachers' needs for the professional development and trainings, the identification of primary education teachers' needs for successful implementation of inclusion in the learning of the pupils from socially disadvantaged backgrounds. This study presents if there exist statistically significant differences in self-reflexive perception of the need to improve in topics related to the implementation of inclusive education and the characteristics of respondents (age, length of the teaching practice, willingness to grow personally and to educate)

OCA16.5 - Anotácia výstupu v anglickom jazyku

This study explores how literary art is incorporated into early childhood education in Slovakia and investigates the underlying factors that shape its pedagogical use. By analysing data from a nationwide sample of 366 preschool teachers, the research provides insight into the current position of literary activities within preschool curricula as well as the professional conditions that support or hinder their application. Although respondents reported that literary works are present in preschool classrooms on a relatively regular basis, the results reveal notable shortcomings in the professional preparation of teachers. Many participants indicated limited exposure to specialised courses on children's literature or literary theory during their initial training and only sporadic opportunities for related professional development. The study also identifies a generally modest personal engagement with literary art among educators, reflected in low participation in literary events and limited involvement in creative literary activities. Both professional preparedness and personal orientation toward literature were found to be significant predictors of how consistently teachers work with literary texts in practice. Taken together, these findings point to the need for stronger integration of literary education into teacher-training programmes, as well as accessible, well-structured in-service training to enhance the quality and frequency of literary experiences offered to young children.

OCA18.5 - Charakteristika dopadu výstupu na spoločensko-hospodársku prax

Štúdia má významný dopad na spoločensko-hospodársku prax, keďže poukazuje na potrebu systematického rozvoja ľudského kapitálu v oblasti predprimárneho vzdelávania. Nedostatočné kompetencie učiteliek v práci s literárnym umením môžu nepriamo ovplyvňovať dlhodobú kvalitu čitateľskej gramotnosti populácie, ktorá je kľúčovým predpokladom pre uplatnenie na trhu práce a pre konkurencieschopnosť krajiny. Posilnenie vzdelávania učiteliek tak predstavuje investíciu s výrazným spoločenským návratom. Štúdia zároveň upozorňuje na potrebu metodických a vzdelávacích služieb, čo môže stimulovať dopyt po odborných školeniach, kurikulárnych inováciách a vzniku nových edukačných materiálov. To vytvára priestor pre spoluprácu medzi akademickou sférou, praxou a tvorcami verejných politík. Výsledky výskumu napokon poukazujú na to, že kvalitne pripravení pedagógovia podporujú u detí rozvoj kultúrneho povedomia, jazykových zručností a kreatívneho myslenia – čím prispievajú k budovaniu vzdelanej, adaptabilnej a kultúrne uvedomelej spoločnosti./The study has a significant impact on socio-economic practice, as it highlights the need for the systematic development of human capital in the field of early childhood education. Insufficient competencies among preschool teachers in working with literary art may indirectly influence the long-term quality of population-level reading literacy, which constitutes a fundamental prerequisite for labour-market participation and for the overall competitiveness of the country. Strengthening teacher education in this domain therefore represents an investment with substantial social returns. The study also underscores the growing need for methodological and educational support services, which may stimulate demand for specialised training, curricular innovation, and the development of new educational materials. This creates opportunities for collaboration between academia, educational practitioners, and policymakers. Ultimately, the research findings demonstrate that well-prepared educators foster children's cultural awareness, linguistic development, and creative thinking—contributing to the cultivation of an educated, adaptable, and culturally conscious society.

OCA19.5 - Charakteristika dopadu výstupu a súvisiacich aktivít na vzdelávací proces

Vedecká štúdia prináša viacero podstatných dopadov na vzdelávací proces v materských školách, keďže poukazuje na nesúlad medzi deklarovanou frekvenciou využívania literárneho umenia a skutočnou odbornou pripravenosťou učiteliek. Nedostatočné vedomosti získané počas pregraduálnej prípravy a obmedzené možnosti ďalšieho vzdelávania ukazujú, že súčasné vzdelávacie programy nevenujú literárnemu umeniu dostatočný priestor. Tento deficit ovplyvňuje kvalitu interpretácie textov aj hĺbku práce s detským čitateľom, čo môže viesť k povrchnej alebo stereotypnej aplikácii literárnych aktivít. Výskum zároveň ukazuje, že osobný vzťah učiteliek k literatúre má priamy vplyv na ich pedagogickú prax. Posilnenie individuálnej čitateľskej kultúry pedagógov by preto mohlo vytvoriť prirodzenejší a motivujúci priestor pre rozvoj detských čitateľských návykov. Dopad štúdie sa prejavuje aj v potrebe rozšíriť ponuku metodických podporných materiálov a kvalitných školení, ktoré učiteľkám poskytnú praktické nástroje na efektívnu integráciu literárnych diel do každodenných aktivít. Celkovo štúdia upozorňuje, že systematické investície do prípravy učiteliek, prepojené s budovaním pozitívneho vzťahu k literatúre, môžu zásadne zvýšiť kvalitu literárnych zážitkov detí a podporiť ich jazykový i kultúrny rozvoj. / The study generates several important implications for the educational process in preschools, as it reveals a discrepancy between the reported frequency of using literary art and teachers' actual level of professional preparedness. Insufficient knowledge acquired during pre-service training, combined with limited opportunities for further professional development, indicates that current teacher education programmes do not allocate adequate attention to literary art. This deficit directly affects the quality of text interpretation and the depth of interactions with young readers, potentially leading to superficial or routine application of literary activities. The research also demonstrates that teachers' personal relationship with literature significantly shapes their pedagogical practice. Strengthening the individual reading culture of educators could therefore create a more natural and motivating environment for cultivating children's early reading habits. The study additionally highlights the need to expand the availability of methodological resources and high-quality training opportunities that would provide teachers with practical tools for the effective integration of literary works into daily educational activities. Overall, the study underscores that systematic investment in teacher preparation—combined with the development of a positive, personally meaningful relationship with literature—has the potential to substantially enhance the quality of children's literary experiences and to support their linguistic and cultural development.

Dátum poslednej aktualizácie

23.02.2026